

Forn de calç del Riambau

Santa Maria de Merlès

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector central del terme municipal
Emplaçament A 1250 metres per pista forestal de la carretera BV-4406, punt quilomètric 13'250.

Coordenades:

Latitud: 41.99656
Longitud: 1.98607
UTM Est (X): 416024
UTM Nord (Y): 4649891

Classificació

Número de fitxa 08255 - 258
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El forn es troba parcialment derruit i cobert de terra.
Protecció Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 011A00014

Fitxes associades:

[El Riambau](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 18/12/2007 - 01:00

Descripció

El forn de calç del Riambau està situat enmig d'una vessant boscosa al sud de la masia que li dóna nom i en un punt enclotat respecte a aquesta.

Es tracta d'un forn format per una estructura cilíndrica de 233 centímetres de diàmetre interior i una alçada conservada de 250 centímetres. Presenta un esvoranc a la banda oest i conserva algunes roques calcàries adossades a l'extrem superior de l'estructura.

Història

Antigament, cada masia amb una certa entitat comptava amb un forn de calç dins les seves terres. La funció dels forns de calç era coure les pedres calcàries sedimentàries, riques en carbonat de calci, per obtenir calç. El procés de transformació de la pedra en calç es feia per combustió, en un forn de forma rodona a dins la terra o a la roca. Es necessitaven temperatures de 800°C perquè el carbonat càlcic s'alliberés de l'anhidrid carbònic i passés a òxid de calci. La calç obtinguda tenia moltes aplicacions: servia per emblanquinar, desinfectar, per ensulfatar les plantes contra les plagues i per a la construcció.

Però per aconseguir aquest procés es necessitava una preparació llarga i feixuga. Aquestes tasques duraven al voltant d'uns tres mesos i començaven entre el gener i el febrer, quan les feines agrícoles eren més escadusseres. Primer de tot, es necessitava combustible, que s'obtenia desbrossant el bosc. Aquesta llenya s'apilava en feixes anomenades fogots, d'un pes aproximat de 30 quilos. Per fer-nos-en una idea, per a un forn de 800 quintars de pedra (1 quintar = 40 quilos) feien falta uns 2.000 fogots.

El següent pas era la pesada feina d'arrencar la pedra idònia amb pics, malls i parpalines. Després es transportava la pedra i els fogots amb els carros fins al lloc on era situat el forn. Aquest s'omplia posant de forma circular les pedres depenent de la seva mida: a baix les més grosses i a dalt del "curull" les més petites. A la part inferior es deixava una finestra o "boca" per introduir-hi la llenya amb una mena de força anomenada gavell.

Bibliografia

www.lafura.cat/suplements/arxiu/arxiu.htm

